

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys kotitalousvähennyksen laajentamisesta koskemaan myös vanhempien lapsilleen hankkimia kotipalveluita

Eduskunnan puhemiehelle

Nykyinen kotitalousvähennystä koskeva lainsäädäntö ei mahdollista vähennyksen tekemistä tilanteissa, joissa vanhempi hankkii siivouspalvelun aikuiselle lapselleen, joka sairauden tai heikentyneen toimintakyvyn vuoksi ei kykene itsenäisesti huolehtimaan kodin peruspuhtaudesta. Sen sijaan vähennysoikeus on olemassa silloin, kun lapset hankkivat vastaavia palveluja vanhemmilleen. Tämä synnyttää epäsymmetrisen ja käytännössä epäoikeudenmukaisen tilanteen, vaikka avun tarve ja sen luonne ovat monissa perheissä vastaavat.

Aikuisen lapsen tuen tarve voi olla pitkäaikaista, mutta samalla luonteeltaan sellaista, joka ylläpitää henkilön omatoimisuutta ja ehkäisee raskaampien palveluiden tarvetta. Siivouspalvelut ovat usein välttämättömiä, jotta asumisolosuhteet pysyvät sosiaalisesti, terveydellisesti ja turvallisesti hyväksyttävällä tasolla. Ne ovat verrattavissa muihin kotona asumista tukeviin palveluihin, jotka jo kuuluvat kotitalousvähennyksen piiriin.

Palveluiden korkeat kustannukset muodostavat esteen erityisesti pienituloisille perheille, jotka haluaisivat tukea aikuista lastaan tässä elämänvaiheessa. Nykyinen järjestelmä kohtelee epätasa-arvoisesti juuri näitä tilanteita, vaikka vähennyksen tarkoituksena on tukea kotona asumista, arjessa selviytymistä ja läheisten mahdollisuuksia tarjota tukea.

Kotitalousvähennyksen laajentaminen siten, että myös vanhemmilla olisi oikeus vähennykseen maksaessaan siivous- tai muuta kevyttä kotitalousapua aikuiselle lapselleen, olisi yhdenvertainen ja tarkoituksenmukainen ratkaisu. Se edistäisi sosiaalista oikeudenmukaisuutta, tukisi läheisten antamaa arjen tukea ja vähentäisi julkisten palveluiden kuormitusta.

Vähennysoikeuden laajentaminen molempiin suuntiin vahvistaisi perheiden mahdollisuuksia auttaa läheisiään ja tunnistaisi paremmin erilaiset elämäntilanteet, joissa tuen tarve on tosiasiallinen ja välttämätön.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin kotitalousvähennyksen laajentamiseksi siten, että myös vanhemmat voisivat saada vähennyksen hankkiessaan siivous- tai muuta kotitalousapua aikuiselle, toimintakyvyltään heikentyneelle lapselleen?

Kirjallinen kysymys KK 430/2025 vp

Helsingissä 2.12.2025

Hanna-Leena Mattila kesk